

FEMEN - Φεμινισμός και Αριστερά

ΝΙΚΗ ΚΑΛΤΣΟΓΙΑ-ΤΟΥΡΝΑΒΙΤΗ

Mείνε εξαιρετικά εντυπωσιακό ρεπορτάζ της δημοσιογράφου Αναστασίας Γιαμαλή, που κάλυπτε δύο σελίδες της εφημερίδας «ΑΥΤΗ» της Κυριακής και με τέσσερις έγχρωμες φωτογραφίες από τη δράση της νέας φεμινιστικής(;) οργάνωσης FEMEN, παρουσιάστηκε η δράση της οργάνωσης αυτής. Είχαν προηγηθεί και σε άλλα έντυπα, πολύ μικρότερης έκτασης ειδήσεις γι' αυτή την οργάνωση, όμως αυτή της κυριακάτικης Αυγής δεν περιορίστηκε μόνο σε μια γενική, και χωρίς ιδιαίτερα σχόλια μετάδοση πληροφορίας, αλλά κυριολεκτικά πρόβαλε την οργάνωση αυτή ως την εκπρόσωπο του «νέου φεμινισμού».

Ο τίτλος του ρεπορτάζ προδιέθετε τον αναγνώστη για το νέο αυτό κίνημα: «ΓΥΜΝΟ ΟΠΛΟ. Ο νέος φεμινισμός είναι εδώ! Από το μωβ του «παραδοσιακού» φεμινισμού στο ακυβίστικο χακί με δαντέλα των γυμνόστηθων Femen». Εσωτερικοί τίτλοι: «FEMEN. Οι τόπλες ακυβίστριες με τις αρβύλες ενάντια στην πατριαρχία» και «SLUTWALK. «Μνη μας λέτε πώς να ντυθούμε, πείτε στους άντρες να μην μας βιάζουν»». Παραθέτω χαρακτηριστικά αποσπάματα από το ρεπορτάζ:

«Οι ακυβίστριες της Femen και οι πορείες διαμαρτυρίας των Slutwalks (κυριολεκτικά οι «περίπατοι της τσούλας») αποτελούν αμφιλεγόμενες από μερίδα φεμινιστριών, κινήσεις. Για άλλες πάλι είναι ο νέος φεμινισμός, ικανός να κινητοποιήσει τις mainstream μάζες των γυναικών».

«Είμαστε οι Femen. Η γύμνια μας επιπλέθεται στο νεύρο της ιστορικής διαμάχης ανάμεσα στις γυναίκες και το «σύστημα».. Τα σώματα των ακυβίστριών μας εκπροσωπούν την αμεταμφίστητη οργή για την πατριαρχική τάξη, και επιδεικνύει τη νέα αισθητική μίας αναγεννημένης γυναικείας επανάστασης» αναφέρεται ότι δίλωνε η Ινα Σεβτσένκο, μια από τις επικεφαλής της οργάνωσης. «Διαδηλώνουν γυμνόστηθες γιατί «το σώμα μιας γυναίκας ήταν ανέκαθεν εργαλείο στα χέρια της πατριαρχίας... Συνειδηποιήσαμε πως είναι καιρός να το δώσουμε πίσω στους νόμιμους κατόχους του, τις γυναίκες, και να επανανοματοδοτήσουμε τη γύμνια»

Η ιδιαίτερη δημοσιότητα της δράσης των Femen συνδέθηκε με το γεγονός της εμφάνισης γυμνόστηθης της 19χρονης Τυνησίας Αμίνα Τάιλερ στο Facebook, η οποία αναφέρθηκε ως «η πρώτη Femen» της Τυνησίας, η οποία συνελήφθη και τα μέλη της δυτικής οργάνωσης των Femen πήραν στα χέρια τους της διαμαρτυρία αυτής της νέας κοπέλας. Δεν είναι βέβαια καθόλου επαρκές σ' αυτές τις λίγες γραμμές να αξιολογήσουμε τη δράση του νέου αυτού φεμινιστικού κινήματος. Και ασφαλώς, όπως καταλήγει το ρεπορτάζ: «Δεν μπορούμε να μιλήσουμε με έναν μόνο τρόπο για το φύλο, οι αναλύσεις μας οφείλουν να παρακολουθούν την πολυπλοκότητα των καιρών. Στη σοσιαλ-μητιακή εποχή όμως ίσως και ο φεμινισμός να θέλει λίγο θέαμα...» Όμως θα σταθώ σε δύο ουσιώδη, κατά την αντίληψή μου, θέματα: Το πρώτο είναι το πόσο άκριτα συνδέεται τη δράση των Femen με τη δραματική απονενομένη ενέργεια της Τυνησίας. Η κοπέλα αυτή ζει σ' ένα καθεστώς που αρνείται κάθε ανθρώπινο δικαίωμα στη γυναικα, στο όνομα της θρησκεία του. Πρέπει να γνωρίζετε ότι το θέμα των δικαιωμάτων των μουσουλμάνων γυναικών είναι ένα τεράστιο και πολιτικό θέμα. Και ακριβώς η θέση της γυναίκας στο μουσουλμανικό κόσμο αποτελεί ανυκείμενο σοβαρών συζητήσεων μεταξύ μουσουλμάνων και δυτικών φεμινιστριών.

Καθολικό όμως αίτημα των μουσουλμάνων φεμινιστριών είναι να υπάρξει συνεργασία μεταξύ των φεμινιστικών οργανώσεων και, κυρίως, οι όποιες αλλαγές στη θέση των γυναικών στις χώρες του Ισλάμ να γίνουν με σεβασμό της κουλτούρας τους, όπως με σεβασμό του δυτικού πολιτισμού επιπεύχθηκε και η απελευθέρωση των γυναικών στη Δύση. Όλο αυτό το θέμα είναι καταγραμμένο στη σύγχρονη σχετική βιβλιογραφία, αλλά και στις διασυνδέσεις των φεμινιστικών οργανώσεων στη σημερινή εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η σύνδεση του εγχειρήματος της Τάιλερ με τη δράση των Femen είναι το λιγότερο αναντίστοιχη με την ίδια τη φύση της διαμαρτυρίας της Τάιλερ. Η Τάιλερ θυσιάζει τη ζωή της για έναν αγώνα αναγνώρισης δικαιωμάτων. Γίνεται η ίδια μάρτυρας γι' αυτόν. Το ξέρει το τίμημα. Οι Femen εκμεταλλεύμενες τη δημοσιότητα που πήρε, προβάλλουν τη δική τους κίνηση. Δεν μπορούν να διανοθούν πόσο κακό κάνουν όχι μόνο στην Τάιλερ, αλλά και σε όλες τις μουσουλμάνες γυναίκες, γιατί η αντίδραση των θεοκρατικών καθεστώτων στις χώρες του Ισλάμ εναντίον του φεμινισμού της Δύσης είναι τρομακτική. Καπνορούν το δυτικό φεμινισμό ως όργανο του καπιταλισμού, που εκμεταλλεύεται άγρια σεξουαλικά τις γυναίκες. Το θέμα δεν είναι τόσο απλό όσο νομίζει κανείς. Οι εκκλήσεις των μουσουλμάνων φεμινιστριών προς τις φεμινιστριές της Δύσης για συνεργασία είναι εκκωφαντικές. Ας μην τις αγνοούμε.

Δύο λόγια μόνο τώρα για το νέο κίνημα των Femen: Είναι γεγονός ότι ο φεμινισμός έχει εισέλθει σε μια νέα φάση. Αυτή του μεταμοντέρνου φεμινισμού, ή του μεταφεμινισμού, σε αντίθεση με τον «παραδοσιακό», ή «συντηρητικό» φεμινισμό. Ο συντηρητικός, με πολλές σημαντικές γυναίκες, ακόμη και σήμερα, κινείται στο πλαίσιο του ανθρωπιστικού δικαίου του δυτικού πολιτισμού. Ο νέος σαφώς εκπροσωπεί την επαναστατώμένη γενιά των νεότερων γυναικών. Όμως υπηρετεί με τρόπο μοναδικό τις αξίες του νεοφιλελευθερισμού, και του άκρατου αισιοδοσίου, ο οποίος όπως μαρτυρεί η μέχρι σήμερα πολιτική του στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, με την αποδόμηση του κοινωνικού κράτους δικαίου,

έχει σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις στα δικαιώματα και στη θέση των γυναικών. Τα μεγάλου ενδιαφέροντος συνέδρια που έγιναν στη χώρα μας, ιδιαίτερα το τελευταίο εξάμηνο, με θέμα τις επιπτώσεις της κρίσης στις γυναίκες αποδεικνύουν τη σοβαρότητα του θέματος. Και ας οπειωθεί ότι εδώ δεν πρόκειται για υπεράσπιση της σοσιαλιστικής ιδεολογίας, που αγωνίζεται για τη διατήρηση και επέκταση του κοινωνικού κράτους δικαίου, ιδεολογία που υπηρετεί την Αριστερά.

Ο νέος φεμινισμός δεν πάει κόντρα σε καμιά από τις δυνάμεις της αγοράς, που έχουν κάνει, περισσότερο απ' ό, πι στο παρελθόν, τη γυναίκα σεξουαλικό αντικείμενο. Μόνο μια αναφορά εδώ στο βιβλίο της Αριέλ Λεβί, του 2011, που κυκλοφόρησε και στα ελληνικά με τον τίτλο: «ΘΗΛΥΚΕΣ ΦΑΛΛΟΚΡΑΤΙΣΣΕΣ». Οι γυναίκες και η ανερχόμενη κουλτούρα του ξέκαλου», είναι αρκετό να δείξει την εκμετάλλευση αυτού του νέου φεμινισμού από τις δυνάμεις της αγοράς. Χρηματοδοτείται μάλιστα από μεγάλα οικονομικά κέντρα και γι' αυτό υπάρχουν μαρτυρίες και για χρηματοδότηση των ίδιων των Femen. Το ξεγύμνωμα και πηκτικό με την πρόκληση με το «ντύσιμο πόρνης» δεν υπηρετεί καμιά μα καμιά διεκδίκηση των γυναικών. Αντίθετα τις υποβιβάζει. Οι άνδρες ως εργαζόμενοι και ως πολίτες δεν διεκδίκησαν με το ξεγύμνωμα ό, πι κέρδισαν. Το κέρδισαν με σοβαρότητα, ευπρέπεια και με αγώνες. Το ίδιο και οι αγώνες των γυναικών μέχρι σήμερα.

Η πατριαρχία, εκεί όπου τυπικά ακόμα υπάρχει, γιατί στις αναπτυγμένες κοινωνίες του δυτικού πολιτισμού η γυναικά είναι πραγματικά ελεύθερη, είναι ένα πολύ μεγάλο θέμα. Αν συντηρείται και σ' αυτές, συντηρείται μέσα από την πορνογραφία και τη σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών. Και πηκτικό αυτής της μάστιγας, δεν υπηρετείται με το ξεγύμνωμα και την εμφάνιση σε όλα τα μίνια των ωραίων ξεγυμνωμένων γυναικών. Γιατί ας μην κοροϊδεύσατε. Μόνον σ' αυτές στρέφονται τα φλας της δημοσιότητας. Είναι ιζάμπα πορνογραφικό υλικό. Τα συνθήματα γράφονται σε πανό, που τα σπάνιουν στους ώμους τους συνειδητοποιημένες γυναίκες.